

ISTO QUE É?

VOCABULARIO CLAVE

CAMALLÓN

Elevación de terra que queda entre dous regos ao arar.

SUCO

Fenda que se fai na terra co arado, legón...

MONDAR

Arrincar as herbas que prexudican ó cultivo. Un traballo ben duro!

CAROLO

Terrón duro que levanta o arado ou o legón. Tamén se lle chama cadullo, cotellón, cadabullo...

ALUNAR

Emprégase este termo cando as patacas "collen a lúa" e collen un característico cor verde. Hoxe en día sabemos que é debido á luz solar. Ollo, as partes verdes das patacas son tóxicas!

ARRENDAR

Arrimar terra ao pé das plantas.

UN PROXECTO DE:

TEX 45

COA COLABORACIÓN DE:

Concello
de Coristanco

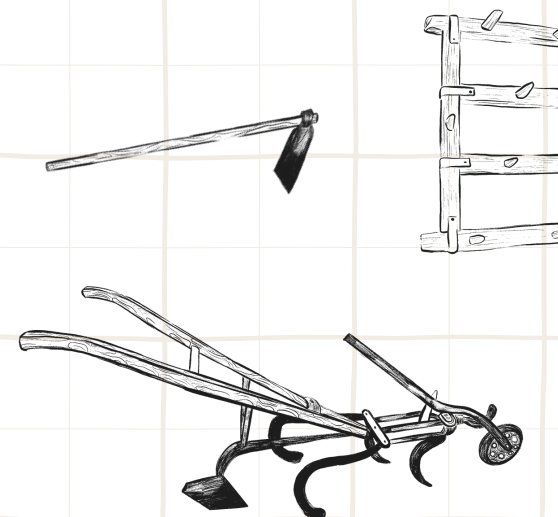

Deputación
DA CORUÑA

Coa terra nas mans

UN DOCUMENTAL SOBRE A PATACA DE CORISTANCO

OS APEIROS TRADICIONAIS

www.coaterranasmans.com

O TRABALLO DA PATACA

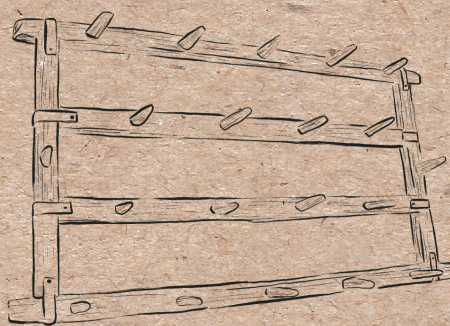
En Coristanco, tras levantar un pouco a terra, pasábase a **GRADE** para achanzar a terra e desfacer os **CAROLOS**. Logo revolviase co **ARADO DE VERTEDERA**. Despois, tocaba pasar de novo a **GRADE** e logo chegaba a hora de facer os **SUCOS** para plantar as patacas, empregando un **ARADO DE MADEIRA**.

Plantábanse a man, deixando un pé entre elas, e logo tapábanse arrimando o **CAMALLÓN** cun **TRULLO**.

Cando as patacas empezaban a medrar, era a hora de **MONDAR** a man, ou ben de empregar a **SACHADORA** para quitarlles a herba. E cando a pataca era máis grande **ARRENDÁBASE** cun **SACHO** para acamalloar a terra, e que non se **ALUNASEN**. Isto último tamén se podía facer cunha **SACHADORA PARA O ARRIENDO**.

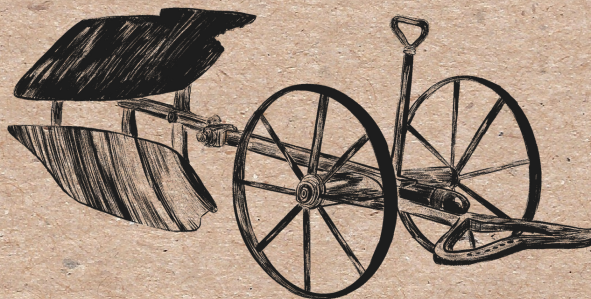
GRADE

Grella grande, de madeira ou de ferro, con dentes na parte interior, co que se achaia a terra e se desfán os terróns

ARADO DE VERTEDERA

Tipo de arado empregado para revolver a terra tras pasar a grade.

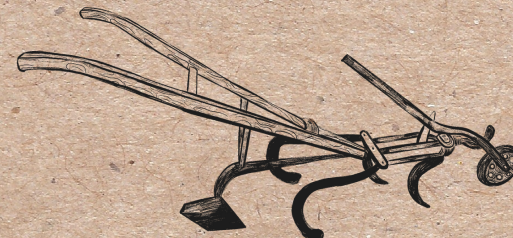
ARADO DE MADEIRA

Tamén coñecido como "arado romano". Normalmente tirado por un par de vacas, empregábase para facer sucos profundos nos que plantar as patacas.

SACHADORA

Semellante a un arado, pero con máis de un dente, empregábase para sachar, quitar as malas herbas...

SACHO

Coñecido en outras zonas como aixada, laia, sacha ou legón. Empregábase, e emprégase, para cavar ou mover a terra.

SACHADORA PARA O ARRIENDO

Empregábase para arrendar cando as patacas empezaban a medrar.

TRULLO

Apeiro composto por un mango e unha táboa ou bloque de madeira, empregado para desfacer os terróns.

